

PRITARTA

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Ugdymo ir kultūros departamento
Švietimo skyriaus vedėjo 2017 m. rugsėjo 12 d.
įsakymu Nr. ŠV1-288

PATVIRTINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Klevelis“
direktoriaus 2017 m. rugsėjo 13 d.
įsakymu Nr. V-99

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „KLEVELIS“ IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO DAILĖS UGDYMO PROGRAMA „SPALVŲ GALIA“

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos lopšelis-darželis „Klevelis“ (toliau – įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190426118. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – ikimokyklinio ugdymo mokykla.

2. Įstaigos buveinės adresas Taikos pr. 53, LT-91152 Klaipėda, el. paštas direktore@ldklevelis.lt, tel. (8 46) 383 570, internetinės svetainės adresas www.ldklevelis.lt

3. Programos pavadinimas – Klaipėdos lopšelio-darželio „Klevelis“ ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus neformaliojo vaikų švietimo dailės ugdymo programa „Spalvų galia“ (toliau - programa).

4. Programos rengėjas – direktoriaus pavaduotoja ugdymui Rūta Arnašienė.

5. Programos koordinatorius – direktorė Birutė Šakalinienė.

6. Programos trukmė - tęstinė. Programos turinys koreguojamas pagal poreikį.

7. Programos apimtis - vieneri mokslo metai.

8. Programos dalyviai – ikimokyklinio amžiaus vaikai, kurie žaidybinių elementų pagalba tenkins pažinimo, saviraiškos, kūrybinės vaizduotės poreikius. Priešmokyklinio amžiaus vaikai tenkins kūrybinės vaizduotės, savo jausmų ir patirties išreiškimo, kūrybingo, laisvo žmogaus poreikius. Mokytojai turi tinkamą pasirengimą, pasiruošę įgyvendinti programą, kompetetingi, aktyviai ieškantys naujovių, gebantys taikyti modernias ugdymo technologijas.

II SKYRIUS UGDYMO PRINCIPAI

9. Kūrybiškumo principas. Suteikti galimybę vaikams išreikšti save, savo nuotaiką, mintis, jausmus bei santykį su pasauliu meno kalba, spalvomis, linijomis; sudaryti sąlygas tyrinėti įvairias menines raiškos priemones, atrasti savitą raiškos stilių; lavinti pažinimo ir kūrybos džiaugsmą.

10. Individualizavimo ir diferencijavimo principas. Ugdyti atsižvelgiant į kiekvieno vaiko individualius pasiekimus, daromą pažangą, sudarant sąlygas tobulėti ir plėsti turimą patirtį.

11. Integralumo principas. Siekti, kad ugdymo turinys garantuotų harmoningą vaiko asmenybės formavimąsi. Fizinė, socialinė, emocinė ir intelektualinė vaiko raida neatsiejamai papildytų vaiko pasaulio suvokimą ir pažinimą per kūrybinės laisvės prizmę.

III SKYRIUS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

12. Programos įgyvendinimui įstaigoje sudarytos palankios materialinės, ugdymo(si) sąlygos.

13. Programos tikslas - padėti vaikams atrasti meninės raiškos būdus ir priemones, padedančias pažinti pasaulį, išreikšti savo jausmus ir patirtį, ugdyti kūrybingą, laisvą žmogų.

14. Programos uždaviniai:

14.1. ugdyti vaikų kūrybinę vaizduotę, skatinant ieškoti, tyrinėti, eksperimentuoti, išbandyti įvairias dailės technikas, medžiagų galimybes, netradicinius kūrybinės veiklos būdus;

14.2. sudaryti sąlygas atsiskleisti individualiems vaikų gebėjimams ir polinkiams, atsižvelgiant į kiekvieno vaiko pasiekimus ir daromą pažangą;

14.3. diegti naujas IKT, skatinančias vaikų kūrybiškumą.

15. Dailės veikla vykdoma pogrūpiais. Pogrūpiai sudaromi atsižvelgiant į ugdytinių amžių, gebėjimus, asmeninius saviraiškos poreikius.

IV SKYRIUS TURINYS. METODAI. PRIEMONĖS

16. Programa siekiama formuoti meninės raiškos sampratą, atsižvelgiant į 18 ugdymo(si) pasiekimų žingsnių, apjungtų į 5 sritis.

17. Programos turinys, metodai, naudojamasi priemonės:

Eil. Nr.	Sritis	Turinys	
		Ikimokyklinis amžius	Priešmokyklinis amžius
17.1.	Socialinė sritis	<p>Stebi ir dalinasi įspūdžiais apie dailės kūrinius, bando kurti bendrus meninius darbus. Džiaugiasi sukurtu kūriniu, emocijas išreiškia šūksniu, džiaugsmu, pasigėrėjimu. Gamina darbelius, sveikinimus draugams ir artimiesiems.</p> <p>Mokosi gražaus tarpusavio bendravimo, bendradarbiavimo.</p> <p>Stebi ir bando savo kūryboje vaizduoti šeimos, darželio įvykius. Atpažįsta savo kūrybos darbelius parodose, stenduose, pasakoja, kas jame pavaizduota. Džiaugiasi kitų vaikų kūrybos darbais. Aiškinasi, kas patinka, kas sekasi, ką daro geriausiai. Atranda naujus saviraiškos būdus. Pasako savo jausmus, kuriuos sukelia asmeninis darbas ar meno kūriniai. Pratinasi prie tvarkos ir švaros dailės užsiėmimų metu</p>	<p>Stebi ir dalinasi įspūdžiais apie dailės kūrinius, kuria bendrus meninius darbus. Džiaugiasi sukurtu kūriniu, emocijas išreiškia šūksniu, džiaugsmu, pasigėrėjimu. Gamina darbelius grupės puošimui, atributiką šventėms, sveikinimus draugams ir artimiesiems.</p> <p>Mokosi gražaus tarpusavio bendravimo, bendradarbiavimo. Bendraudami tariasi, derinasi, prašo pagalbos, paaiškinimo, patarimo.</p> <p>Stebi ir savo kūryboje vaizduoja šeimos, darželio, miesto įvykius, šventes, tautinę simboliką, savo asmeninius išgyvenimus ir kt.</p> <p>Atpažįsta savo kūrybos darbelius parodose, stenduose, pasakoja, kas juose pavaizduota. Džiaugiasi kitų vaikų kūrybos darbais. Aiškinasi, kas patinka, kas sekasi, ką daro geriausiai. Įvaldo naujus saviraiškos būdus. Pasako savo jausmus, pojūčius, kuriuos sukelia asmeninis darbas ar meno kūriniai. Dailės užsiėmimų metu dirba švariai ir tvarkingai</p>

		<p><u>Metodai:</u> stebėjimas, pokalbis, diskusijos, aiškinimas, meninė veikla dailės kambarėlyje, kolektyvinė veikla, aptarimas, išvykos į gamtą.</p> <p><u>Priemonės:</u> vaikų literatūra, vaizdinės priemonės, ugdomieji socialiniai, didaktiniai ir kt. žaidimai, vaizdo ir garso įranga, muzikiniai įrašai, šviesos stalai, kreidinė-magnetinė lenta.</p>	
17.2.	Sveikatos sritis	<p>Laisvai kūnu, veido mimika, garsu vaizduoja gamtos būsenas, emocijas, išgyvenimus. Po dailės užsiėmimo kartu su auklėtoja sudeda priemones į dėžutes. Naudojasi prijuoste atlikdami dailės darbus. Po veiklos plauna rankas muilu. Su suaugusiuoju kalba, kaip saugiai elgtis su priemonėmis (nekramtyti pieštukų, nelaižyti dažų).</p> <p>Stengiasi dirbti saugiai, tvarkingai, taupiai elgiasi su dailės priemonėmis ir medžiagomis.</p> <p>Diegiami higienos įgūdžiai. Susipažįsta su stikliniais paviršiais, mokosi saugiai prie jų dirbti</p>	<p>Laisvai kūnu, veido mimika, garsu vaizduoja gyvosios ir negyvosios gamtos būsenas, emocijas, išgyvenimus. Po dailės užsiėmimo savarankiškai sudeda priemones į dėžutes, surenka popieriaus atraizas, plauna teptukus, vandens indelius, kempine nuvalo stalą. Naudojasi prijuoste atlikdami dailės darbus. Po veiklos plauna rankas muilu. Su suaugusiuoju kalba, kaip saugiai elgtis su priemonėmis (nekramtyti pieštukų, nelaižyti dažų).</p> <p>Dirba susikaupę, saugiai, tvarkingai, taupiai elgiasi su dailės priemonėmis ir medžiagomis.</p> <p>Diegiami higienos įgūdžiai. Yra susipažinę su stikliniais paviršiais, moka saugiai prie jų dirbti</p>
		<p><u>Metodai:</u> pokalbis, aiškinimas, diskusijos, kūrybiniai bandymai, žaidimas.</p> <p><u>Priemonės:</u> smulkiajai motorikai, taisyklingai laikysenai ugdyti, vaizdo ir garso įranga, muzikiniai įrašai, šviesos stalai, kreidinė-magnetinė lenta.</p>	
17.3.	Pažinimo sritis	<p>Susipažįsta su dailės priemonių ir medžiagų ypatybėmis, spalvomis, savybėmis, dydžiais ir kt.</p> <p>Vaikai stebi ir analizuoja paros dalių, metų laikų spalvų ir nuotaikų kaitą. Tyrinėja gamtinę medžiagą, gamtines priemones naudoja kaip netradicinį kūrybos šaltinį. Mokosi stebėti ir tyrinėti aplinką, pažinti buitį, domisi žmonių gyvenimo būdu, tradicijomis, darbais.</p> <p>Susipažįsta su geometrinėmis figūromis, ieško jų aplinkoje, naudoja kūryboje.</p> <p>Analizuoja žmonių ar gyvūnų kūno sandarą, judėjimo ypatumus žiūrėdami knygų iliustracijas, nuotraukas. Stebi aplinkoje įvairius raštus, daiktų formas, originalias detales, liaudies kūrybos darbus</p>	<p>Yra susipažinę su daugeliu dailės priemonių ir medžiagų ypatybėmis, gamtos ir žmogaus padarytų daiktų formomis, spalvomis, savybėmis, dydžiais ir kt.</p> <p>Vaikai stebi ir analizuoja paros dalių, metų laikų spalvų ir nuotaikų kaitą. Tyrinėja gamtinę medžiagą, gamtines priemones naudoja kaip netradicinį kūrybos šaltinį. Stebi ir tyrinėja aplinką, mokosi pažinti buitį, domisi žmonių gyvenimo būdu, tradicijomis, darbais, vaizduoja juos savo kūryboje. Yra susipažinę su geometrinėmis figūromis, ieško jų aplinkoje, naudoja kūryboje.</p> <p>Analizuoja žmonių ar gyvūnų kūno sandarą, judėjimo ypatumus žiūrėdami knygų iliustracijas, nuotraukas, stebint judančius gyvūnus natūralioje aplinkoje.</p>

			<p>Pastebi aplinkoje įvairius raštus, daiktų formas, originalias detales. Pastebi aplinkoje liaudies kūrybos darbus, kalba apie jų raštus, medžiagas, formas. Susitinka su menininkais, stebi jų darbo procesą. Vyksta į parodas, muziejus, spektaklius.</p> <p>Vaikai supažindinami su naujomis ugdymo metodikomis, saviraiškos priemonėmis</p>
		<p><u>Metodai:</u> pokalbis, diskusijos, stebėjimas, kūrybinis darbas, atradimų metodas, eksperimentavimas, didaktinės, individualios užduotys.</p> <p><u>Priemonės:</u> įvairi gamtinė medžiaga, rūšiotos buitinės atliekos, enciklopedijos plakatai, paveikslai, informacinės technologijos, šviesos stalai, kreidinė-magnetinė lenta.</p>	
17.4.	Kalba ir kalbėjimo sritis	<p>Kalba apie spalvas, formą, pojūčius. Veikdamas, priešdamas, bendraudamas reiškia emocijas, jausmus, išgyvenimus. Mokosi pastebėti, kalbėti, vaizduoti aplinkinio pasaulio grožį. Vaikai dirba grupelėse, kuriose bendrauja, dalijasi išpūdžiais, tariasi, kaip originaliau pavaizduoti idėją. Mokosi naudoti pagrindines menines sąvokas, dailės terminus. Geba apibūdinti, įvardinti savo ir aplinkinių kūrybą, savo vaizduojamo piešinio siužetą. Vaikai kalbasi su auklėtoja, draugais apie dailės kūrinius, vaikų padarytus darbus, vartoja kai kurias dailės sąvokas</p>	<p>Kalba apie dailės kūrinių linijas, spalvas, formą, pojūčius. Veikdamas, priešdamas, bendraudamas reiškia emocijas, jausmus, išgyvenimus. Pastebi, kalba, vaizduoja aplinkinio pasaulio, meno kūrinių grožį. Vaikai dirba grupelėse, kuriose bendrauja, dalijasi išpūdžiais, daro kolektyvinius darbus, kalbasi, tariasi, kaip originaliau pavaizduoti idėją. Plėšo, karmo raides, skaičius, žodžius, iš jų dėlioja dekoratyvius vaizdus.</p> <p>Naudoja pagrindines menines sąvokas, dailės terminus. Pastebi, apibūdina, įvardija savo ir aplinkinių kūrybą, savo vaizduojamo piešinio siužetą. Vaikai kalbasi su auklėtoja, draugais apie dailės kūrinius, architektūrą, dizainą, suaugusiųjų ir vaikų padarytus darbus, vartoja svarbiausias dailės sąvokas</p>
		<p><u>Metodai:</u> pokalbis, diskusija, stebėjimas, kūrybinis bendradarbiavimas, aptarimas.</p> <p><u>Priemonės:</u> albumai (dailės, architektūros, fotografijų), plakatai, paveikslai, pieštukai, žymekliai, abėcėlės, vardų kortelės, raidžių trafaretai, informacinės technologijos, kreidinė-magnetinė lenta.</p>	
17.5.	Meninė sritis	<p>Vaikai atranda įvairius raiškos būdus: linijas, dėmes, jų derinius. Vaizduoja įvairias gamtos formas, spalvas, linijas. Dėlioja linijinius piešinius, ornamentus iš pagalbinių medžiagų. Susipažįsta su popieriaus savybėmis ir kitų dailės priemonių</p>	<p>Vaikai eksperimentuoja įvairiomis grafikos priemonėmis, yra išbandę įvairius raiškos būdus: linijas, dėmes, jų derinius. Vaizduoja įvairias gamtos formas, spalvas, linijas, paviršius, atranda estetines daiktų savybes, bruožus. Dėlioja linijinius</p>

		<p>įvairove. Bando patrauklias priemones: minkštus pieštukus, plačius flomasterius, kreidą. Tapo įvairių dydžių ir formų teptuku ant įvairaus formato balto ar spalvoto popieriaus. Dėlioja iš geometrinių figūrų. Prie priklijuotų formų piešia smulkias detales. Štampuoja įvairiais štampukais ant įvairių medžiagų. Lipdo iš plastilino, modelino, smėlio, įvairias formas. Konstruoja panaudojant plastiliną, klijus, dažus. Spontaniškai derina aplikavimą su piešimu, tapymu, štampavimu, lipdymu, papildant audinius siūlais, gamtine medžiaga.</p>	<p>piešinius, ornamentus iš pagalbinių medžiagų. Yra susipažinę su popieriaus savybėmis ir kitų dailės priemonių įvairove. Išbando patrauklias priemones: minkštus pieštukus, plačius flomasterius, medžio anglį, kreidą. Tapo įvairių dydžių ir formų teptuku ant įvairaus formato balto ar spalvoto popieriaus. Dėlioja iš geometrinių figūrų. Prie priklijuotų formų piešia smulkias detales. Štampuoja įvairiais štampukais ant įvairių medžiagų. Lipdo iš plastilino, modelino, smėlio, minkšto sniego įvairias formas, puošia jas išpaudais, prideda papildomų medžiagų. Išbando tautodailės elementus, aiškinasi jų prasmę. Konstruoja panaudojant plastiliną, klijus, dažus. Derina aplikavimą su piešimu, tapymu, štampavimu, lipdymu, papildant audinius siūlais, gamtine medžiaga, kiaušinio lukštais, sėklomis, grūdėliais. Pasigamina kaukes, atributus šventėms. Padaro, nupiešia, savo draugui dovanėlę, atviruką, savo piešiniu išreiškia linkėjimus</p>
		<p><u>Metodai:</u> ugdymo valandėlės, kūrybinis darbas, kolektyvinė veikla, dailės plenerai parodos, žaidimai, pokalbis, stebėjimas, aptarimas, <u>Tapymo priemonės:</u> molbertai, lenta, kreidinė-magnetinė lenta, įvairus popierius, teptukai, dažai (skysta tempera, gvašas, akvarelė, įvairūs dažai). <u>Piešimo priemonės:</u> spalvoti pieštukai, kreidelės, kreidos, įvairus popierius. <u>Karpymo ir klijavimo priemonės:</u> žirkklės, klijai, kartonas, gamtinė medžiaga, įvairūs daiktai. <u>Lipdymo priemonės:</u> modelinas, plastilinas, smėlis, kinetinis smėlis, kita gamtinė medžiaga, mentelės, lentos.</p>	

V SKYRIUS PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

18. Įgyvendinus programą, bus pasiekti kokybiniai ir kiekybiniai vaikų meninės raiškos pokyčiai:

18.1. Ikimokyklinio amžiaus vaikams ugdoma meninė nuovoka (matau, jaučiu, suprantu, kuriu), supažindinama su įvairių medžiagų galimybėmis. Priešmokyklinio amžiaus vaikams ugdoma kūrybinė vaizduotė, skatinamas ieškojimas tyrinėjimas, eksperimentavimas, įvairių dailės technikų, netradicinių kūrybinės veiklos būdų išbandymas;

18.2. skatinamas bendradarbiavimas vaikai – pedagogai – tėvai, plėtojant vaikų meninę raišką;

- 18.3. stiprėja ryšiai su socialiniais partneriais;
 - 18.4. organizuojama diskusijos, forumai, rengiama parodos, dalyvaujama kūrybinės raiškos konkursuose, festivaliuose įstaigoje, mieste, respublikoje;
 - 19. Ugdymo pasiekimų vertinimas:
 - 19.1. taikomi metodai: neformalus ir formalus stebėjimas, žaidimas kartu, interviu su vaiku, pokalbis su tėvais, grupių ir darželio pedagogais, vaiko kūrybinės raiškos darbelių analizė, parodos darželio ir miesto visuomenei, konkursai, projektinė veikla, nuotraukos ir kita;
 - 19.2. ugdymo pasiekimų vertinimo dažnumas: 2 kartus per metus (rudenį ir pavasarį);
 - 19.3 ugdymo pasiekimų fiksavimo formos: Vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas ir Vaiko pasiekimų aplankas.
 - 20. Vaiko vertinimo rezultatai tėvams pateikiami individualiai.
-

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Klevelis“
mokytojų tarybos posėdžio
2017 m. sausio 11 d. protokoliniu nutarimu
(protokolas Nr. V-7)

NAUDOTI ŠALTINIAI IR LITERATŪRA

1. Priešmokyklinio ugdymo programos rekomendacijos, 2014.
2. Bendroji priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programa. Vilnius, 2003.
3. Ikmokyklinio ugdymo gairės. Programa pedagogams ir tėvams. Vilnius, 1993
4. Vaikų darželio programa „Vėrinėlis“. Vilnius, 1993.
5. Verseckienė O., Marcinkas F. ir kt. Po tėviškės dangum. Etninio ugdymo gairės vaikams. 1 Almanachas „Tautodailė“, 1995.
6. Gražienė V. Projektų metodo pagrindai. Vilnius, 2009.
7. Brazauskaitė A. Vaikų dailės terapinis aspektas. Vilnius, 2004.
8. Gaižutis A. Estetinio ir meninio ugdymo programa. Vilnius, 1989.